

Kiíratási árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.—kor.
Félévre. 10.—kor.
Negyedévre 5.—kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyílttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Lucus a non lucendo.

Debreczen, aug. 3.

Quintilián eme mondása jut eszünkbe, midőn egyrészt az interparlamentáris konferencia üléséről olvasunk s másrészt a legborzalmasabb híreket halljuk a burok földjéről és Kína felől.

Fallières, a francia szenátus elnöke megnyitó beszédében virágos szavakkal mutatott rá azon eredményre, melyeket a választott bíróságok eszméje hozott létre. Figyelmeztette egyben a nemzetek képviselőit, hogy értessék meg népeikkel azt a nagy igazságot, hogy a választott bíróság ítélete előtt meghajolni nagyobb dicsőség, mint diadalokat keresni a harcmezőn.

E szép szavakban főséges és megnyugtató eszme van letéve. Eszméje a békének, mely neveli a nemzeteket, izmosítja a kultúrát, édes anyja a művészetnek, hatalmas emeltyűje a haladásnak és koriátója a harcmező kegyetlenségeinek. Mert a béke jegyében élni boldogság egyesekre és a nemzetekre, míg a háboru rengeteg ember- és pénzáldozatba kerül s oly bizonytalan a kimenetele, hogy a legerősebb nemzetek sem számolhatnak biztos győzelemre.

De mit ér a szó, mit a nemes

szívek még nemesebb szándéka s mit a béke eszméjének emlegetése, ha a politikai életben épen ellenkezőjét látjuk ezen nemzeteket boldogítani akaró törekvésnek. Beszélünk a békéről, epedünk a béke után s mégis szakadatlanul fegyverkeznek a nagyhatalmak, bizonyára azért, mert nem igen biznak egymás békességes szándékában. A hadügyi terhek alatt roskadoznak az államok vállalai, súlyos adók járma alatt nyögünk, fiaink a harcmező áldozatainak állandó jelöltjei s csak szikra kell a titkon forrongó anyagba és lángba borul az államok mesterségesen fentartott békéje. Békében élünk szuronyok közt, száz és százezer katona közepett, kikre nem volna szükség, ha egyező akarral beérnénk a magunkéval és nem kacsintgatnánk idegen birtokok felé.

A nagyhatalmak ugyanis nemcsak a maguk érdekeiket védik, ami helyes, hanem igyekeznek a politika tisztos vagy meg nem engedett eszközeivel gyarapítani hatalmukat. Telhetetlen terjeszkedési vágyuk Európában nem lévén kielégíthető, a többi világreszekben keresnek zsákmányt. Amott egy szabadságszerető, vallásos és munkás nép nyakára faragnak szolgáljarmot, amott a szent kultúra nevé-

ben, valóságban azonban a *cape rape* elvét követve, a nagy kínai birodalom felosztásáról álmodoznak.

És ekközben folyik a vér irgalmatlanul. A maroknyi bur nép hónapok óta küzd a népek legnagyobb kincséért: a szabadságért. A hatalmak tétlenül nézik, a mint Anglia, ez a falánk óriás, rabigába akarja hajtani ezt a becsületes, vitéz népet. Nem siet a népszabadság védelmére senki s látva az egyenlőtlen küzdelmet, elborul lelkünk arra a gondolatra, hogy a szabadság a nemzetek kincse, állandóan veszélyben van.

Amott a kínaiak gyilkolják a köztük levő idegeneket. Erzik, hogy nyakukon a kés, tehát védekeznek. A tines sokkal ravaszabb, hogysen ne tudná, hogy a közójük furakodó idegenek nem a lelküket akarják megvenni a keresztyénségnek, mint inkább kincsekben bővelkedő városaikra aspirálnak. A kultúra nevében mennek közójük, de nem vetik meg a birtokot sem. A kínai nép tudja ezt s most, hogy érezte erejét és sejtette a fenyegető veszedelmet, felülkerekedett benne az erőszak, az állat és kegyetlenül felkoncizolta az idegeneket, ellenére a nemzetközi jogoknak, emberies érzésnek és civilizációnak.

Lucus a non lucendo! Békét

TÁRCZA.

A rózsá halála.

Irtá: Henri Germain.

Ajtó, ablak gondosan betéve. Ott fekszik a lányka s meg se mozdul; az üde rózsaszín selyemruha van rajta, amit utoljára anyyira megkivánt s ajándékba kapott.

A szoba szinte fényüzéssel van berendezve; a butorok ibolyafából valók, a falak vörös bársonnyal kaczérul kárpitozva. Ebből a keretből fiatalos szépsége bámulatos elevenéggel tűnik elő.

Kibontott barna haja selymes hullámokban lepi el vállait és gyűrűz le a csipőjéig; itt is, ott is egy-egy piros rózsá van beletűzve, úgy fénylenek, mint a véres foltok.

Vázákban, butorokon, szőnyegen csupa piros rózsá nyílik, az ágy is rózsalevéltengerrel van elárasztva.

Oh, halálthozó virágok! nemes illattal ezt a husz esztendő finom kis teremést mindjárt megölik!

Mert őt megcsalta és lesujtotta a kegyetlen élet. El is határozta, hogy végét szakítja és most minden félés nélkül, mozdulatlan szemmel várja az örök szabadulást. A mult elvonul a lelke előtt; a képek tisztábbak, de azért épen oly csalókák, a milyen a valóság volt.

A lányka már el van kábulva; fenhanganon gondolkozik, mintha lázálmaít mondaná el. Egész lénye néha idegesen megbor-

zong, szép termete lágyan hullámzik a selyem között.

Miért, is szeretett ő tulajdonképen? miért jött el ebbe az idegen Párisba, ebbe a varázslatos, tátongó örvénybe, amelyben rejtendő vagyonok és hatalmas elmék olyan könnyen belévesznek és sárba ful a tiszta liliomszál? Vannak, — mint mondják: az erősek — akik ellentállnak s magasra föl-emelkednek, de ezek is mennyi rom és szegény tetejére jutottak fel!

Persze, mindezekre nem is gondolt akkor a lányka; egy kiaszott szívű, önző, jegeslelkű vén leány, valami nagynénje, vette őt magához és a liliummal bizonyára tisztátalan tervei voltak.

Apját, anyját nemrég veszté el s azt remélte, hogy nénikéje támasza lesz neki, biztos kikötője az élet tengerén. Szegény kis Rózsika odahagyta Gascogne-t, az ő napsugaras, kedves szülőföldjét, melynek oly zöldék a fái s oly áldott a földje és a hol a barna lánykák piros ajakáról reggeltől napestig mint gyöngypatak esörgedez a kaczagó jókedv.

Oh álmok orssága, milyen szép és jó ott minden, milyen édes tréfák teremnek tebenned!

Eljött hát Párisba — alig volt tizen-nyolcz éves — és nagynénje egy női kalapos üzletbe adta tanulóba, a Vivienne-utczában.

Ez tetszett a lánykának; hát van e nőiesb munka, van-e elragadóbb? Serény ujjacskaí egész nap csak virágokkal babrál-

gattak, selyemszalagokat simitgattak és ragyogó madártollat hajlitgattak.

Nagyon gyorsan tanult; eleven eszével s csalhatalan izlésével bámulatra ragadta társait.

Egy év mulva mindent tudott, s anyyi pénzt keresett, hogy meg volt vele elégedve. De a telhetetlen nagynénjének mindez nem volt elég! minél többet szerzett a lányka, a nagynéni annál többet kivánt. Esténként otthon fogta Rózsikát, s a nemesen érző szűzies lélekbe az önzésnek, gyalázatos kapzsiságnak bojtortjánját iparkodott elhínteni. Lassan-lassan rá akarta venni, hogy okosan használja ki a szépségét.

A lányka érte, hogy mindezek a megálázó tervek az ő titkos óhajától és tüzes lelkétől milyen nagyon távol esnek! Kimondhatatlan sokat is szenvedett tőlük, de nem hajlott a paransszóra.

Türelmesen várakozott. Hogy mire várt? bizony ő maga sem tudta. Azt már érte ugyan, hogy az erkölcsi kizásnak mi lesz a vége, de azért csak várakozott.

Egyszer aztán megjött a megoldás, a mikor legkevésbé várta volna. Megjött pedig egy gyönyörű szép, tehetséges fiatal festő személyében.

Pierre Leclere egy este a Vivienne-utczában meglátta a lánykát. Eleintén szerényen követte. később mindennap a sarkában volt és egész a Montmartre-ig kísérgette, ahol a két nő lakott. Rózsika is észrevette.

Egy este nekibátorodott az ifju, s egy-

emlegetünk és banditalelkü rajongók királyokat gyilkolnak. Terjed az anárkia és az elégedetlenek táborokba verődve, ontják az ártatlanok véréit. Gyilkosok leselkednek a hatalom embereire s népek millióinak szemében fakad fel a köny egy-egy gaztettük elkövetésekor. Ezeknek a gazoknak evangéliumuk a királygyilkolás, melyet a humanizmus minden egyes esetben örült-ségnel tart, ahelyett, hogy közönséges gazságnak minősítene és törvényt hozna, nemzetközi törvényt mindazok kiirtására, kik az anárkista eszmék hívei.

És ilyen viszonyok közt az általános békéről álmodozunk. Harczolunk, hadoszlopokat viszünk a halálba, századokra megbénítjuk a hadseregre fordított államadóssággal a népeket, fegyveres békét élvezünk és beszélünk a világbékéről, mely talán csak a jövő évezred zenéje, beszélünk a választott bíró-ságokról, melyeknek itéletét senki sem kéri.

Lucus a non lucendo! Quintilián szavai soha, egy korra sem illettek inkább, mint a mienkre, mely öl, pusztít, rombol, settenkedik, aknamunkát végez és mégis hirdeti a világbékét, talán csak azért, hogy elámítsa azokat, kik elég naivak a politikusok béketörekvésében egy perczig is bizni.

Koncz Ákos.

Emlékezés a multra.

— A debreczeni csata évfordulója. —

Debreczen, aug. 3.

Hősi harez volt az, melyet honvédeink vívtak a debreczeni sikon 1849. augusztus 2-án. Nagy Sándor József kisdud serege állott szemben a tiszerte nagyobb muszka-

sereggel. A honvédek haláltmegvető hősi bátorsággal küzdöttek az édes hazáért. Vér festelte a sikot, ágyudörgés resskettette meg Debreczent.

Hasztalan volt minden erőfeszítés. A maroknyi sereg kezéből kitorpte a kardot a tulszámú ellenség. A vert sereg szétfutott, ki merre mehetett s a győztes ellenfél nagy diadallal vonult be Debreczenbe, melynek piacán nemsokára nagy tüzek égtek s elfogott szarvasmarhákat vágta le a diadalmármorban daloló katonaságnak.

Ez a szomorú emlékü csata gyászos emlékeket ujit meg Debreczenben minden évforduló alkalmával. Ötvenegy év telt el azóta, de a honfi-kegyelet még ma is élénk részvételt ünnepli meg e napot.

Tegnap délután is a közönség nagy részvétel mellett folyt le a szomorú emlék-ünnepe.

A műsor 4 órára hirdette a gyülekezést a városházának udvarára; de már fél 4 órakor gyülekezett a közönség.

A főiskolai ifjuság pont 4 órakor indult el s azonnal csatlakozott hozzá a kollegium előtt és az emlékkertben várakozó tömeg.

Mikor a főiskolai ifjuság a városháza udvarára ért lobogóival, már akkor teljes számban összegyűltek a dalegyletek és testületek s öreg, ifju, férfi és nő a legnagyobb rendben helyezkedett el s várta az indulás pillanatait épen úgy, mint a városháza előtt álldogáló néptömeg.

Az ünnepély a Rákóczy-indulással kezdődött, melyet az Egyetértés zenekara játszott teljes erővel és biztossággal.

A zenekar után lépkedtek a gyászos évfordulónak még most is élő szem- és fültanui: az öreg honvédek, kiknek arcán valami meg nem nevezhető, szomorú fájdalom ült. Szinte látszott, hogy képzeletük visszaszállott arra a legendás napra, honnét egykor fiatal erővel csaptak elhullott bajtársaikkal együtt az orosz hadseregre. Szinte hallani vélték az ágyuk bömbölő hangját, mely akkor, azon a csodás napon úgy villanyozta fel a honvédek minden csöppnyi véréit, mintha esküvőre mentek volna az Isten templomába.

A leányka elszorult kebléből a keserves bánat sóhaja tört elő.

Az is az eszébe jutott, a mi másnap történt. Pierre korán reggel titokzatos arccal eltávozott; ebed idejére aztán egy nagy csomó rózsával tért vissza. Alig bírta, olyan sokat hozott.

Istenem, milyen jó volt az illatuk! Époly bódító volt, mint ezek illata, melyek mostan fogják körül.

Gyöngye kelyhecskéik szerelmet lehettek és mindkettejüket észbontó, kábító illatárba merítették. A szerelmes pár kimondhatatlan gyönyörtől remegve ölelte át egymást.

Ah! minő kedves, minő kegyetlen emlékek!

Rózsika rettenetesen szenved tőlük. Vérző, elgyötört szive összeszorult; pillái nehezek; tekintetét végtelen szomorúság fátyolozza; arcának színe elveszté a régi halvány aranypirját; ajka sápadt.

Egész lényét sajátos érzéketlenség kerítette hatalmába és halálos ágyán nem volt képes megmozdulni.

De a látomány nem szűnt még meg. Ujra átélte a boldog napokat, melyeket Pierre műtermében töltött és újra érezte, hogy milyen gyorsan röppent el az idő, mikor együtt voltak. Pierre munkálkodása, nagyra törő eszméi, örült szerelme, — mind-mind eszébe jutottak.

Aztán azt a bensőséges élet ugyan-ebben a szobában, a hol most megtörtönten fekszik. Élni nincs ereje többé, meghalni se kívánkozik.

Felsírt a leányka; kezecskéit fájdalma-

A nagy tömeg megindult a honvédsirok felé, hova épen 5 órakor érkeztek meg.

Az uton háromszor akkorára nőtt tömeget ezrek várták a temetőben, az elesett honvédek oroszlanos sirja körül, melyet most is szépen díszítettek fel.

Egyszerre csend lett. Majd felhangzott a városi dalárda gyászünnepélyt nyitó éneke. A kalapok a kézbe kerültek kegyeletteljesen s Madai Gyula 7. oszt. t. szavalta el értelemhez szóló igaz érzellemmel és biztossággal Oláh Gábor 16. jh. alkalmi költeményét, melynek kerekdedsége és szépsége már a legelső pillanatokban lebilincselte a hallgatóság figyelmét.

Ézután a Petőfi-Dalkör adta elő az Apotheozist, melynek dallamai a legnagyobb hatással voltak az öreg honvédek szívére: nem egynek közülök fájó köny csordult ki szeméből: az emlékezet és a kegyelet pergő gyöngye.

Most Nánassy Lajos, 36. th. lépett a hősök sírjára magyar ruhában s megtartotta poétikus vonásokban gazdag emlékbeszédét. Rokonszenves megjelenése és hangja perczről-perczre fokozta az érdeklődést, mely nem egyszer éljenzugással szakította félbe hatalmas beszédét.

Különösen elragadta a hálás hallgatóságot, midőn azt ecsetelte, hogy a világnak nem volt olyan katonasága, mint a honvédsereg, mely hirtelen termett elő s igaz hazaszeretettől lelkesítve, rohant a tűzbe, a vérkereszttségbe — a háromszínű lobogóval.

A gyönyörű emlékbeszéd óriási hatást szült s midőn a fiatal szónok lelépett: újabb tapsvihar üdvözölte.

A Munkás-Dalegylet hazafias dala után

Balogh Gyula, 46. th. szavalta el Ábrányi Emil „Eros hit” című költeményét s az a bensőség és fiatal tűz, melylyel folyton emelkedve szórta a szónoklat szikráit, már a legelső strófa után biztosította számára a teljes sikert, kit több nyilvános szerepléséből már eddig is ismer a nagy közönség.

Végül a Himnus-t zendítette rá Debreczen négy dalegylete s vele együtt énekelte az egész temető.

A város részéről Vecsey Imre tanácsnok, hely. főjegyző és Ábrahám László főügyész jelentek meg a gyászünnepélyen.

két szócskát suttogott a leány fülébe, valami kis röpke bókot. Másnap vakmerően piros rózsacsokrot ajánlott föl neki és szenvedélyes hangon találkozót esdett tőle.

Rózsika épen aznap különösen el volt szomorodva és különösen érzé, hogy nagynénjével nem bír tovább megmaradni. Elfogadta a bokrétát.

Otthon rettenetes és szégyenletes zenebona várta. Rózsika nyugodtan türt mindent s nem szenvedett semmit, mert szívé a szerelmes szavak már is megejtették.

Ézután sokáig úgy volt ez mindennap, a mig aztán az utolsó iszonyatos felvonás is beköszöntött.

A megbódult, elkinzott Rózsika szívében végtére szerelem támadt. Elment hazulról és nem tért vissza többé.

Zavart, bánatos volt és eljövén az este, nem tudta, hova menjen. De eszébe jutott, hogy Pierre mi mindent ígért meg és mi mindent fogadott erős esküvéssel. Öszinte lelkében egyszerre megtermett az elhatározás. Egyenest odament a Pierre rendes kávéházába és egyszerüen így szólt: — Itt vagyok; ha akarod, nem hagyalak el többé!

Pierre Leclére pedig persze hogy akarta.

Ah, minő emlékek!

Ittas lelke mindig csak ezekre gondolt. Most is, amint révedező szemmel ott fekszik az ágyán és a halál árnyékában álmaik keresi, a bánatos emlékek életre ébrednek.

Oh, az a Pierre mily örömmel ölelte magához, mennyire szerette, mennyire szerette!

san megreszkettek s karesu ujjacskái a gyilkos rózsaleveleket morzsolgatták.

Nagyon, nagyon gyöngye volt már, de az emlékezésbe még nem fáradt bele.

Azt a gyönyörű szép feledhetetlen tavaszi napot újra átérezte. Ez a rózsaszín selyemruha először volt rajta és Pierre szent esküvel fogadta meg, hogy ebben az életben nem fogja elhagyni.

Akkor is rózsát kapott tőle; nagyon, nagyon sokat.

Néhány nap mulva azután elment tőle és a leányka egy álló hónapig — óh! egy évszázadig! — hasztalan várta.

Elfáradt, kétségbeesett, nem is várta többé, mikor egy délután megint előkerült.

Csak hogy nem az a régi, vidám és jó Pierre volt többé. Merev szabásu, nyakig begombolt, fekete kabát volt rajta; kezén kifogástalan keztyű, de ajkain semmi mosolygás.

Beszélni kezdett. Elmondta, hogy kényserítő körülmények közé került, — jó hírnevét nem teheti kockára; jövőjét, emberi méltóságát nem teheti tönkre, — azután hirtelen kijelentette, hogy nemsokára meg fog házasodni.

Ah! hát felesége lesz neki — neki! egy más nőt tart majd karjai között, hazugságok özönével egy más nőt tesz magáévá! Rózsika úgy érezte, hogy egy nagy pörölylyel ráütnek szívére; pedig csak a lelke törött össze, ez a templom dőlt romokba, — mert a bálványképét hirtelen kivették belőle.

Pierre pedig az öszinte fájdalom, a végtelen kétségbeesés láttára nem talált szavakat. Önző, kegyetlen lelkéből egy-két köz-

Az ünnepély után a szinte dicséretet érdemlő Egyetértés zenekara mellett vonult be a nagyon szép számú közönség, mely tegnap d. u. is megmutatta, hogy hazafias érzelmeiben még mindig rendületlen.

A monzai gyilkosság.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 2.

Bizonyosnak látszik, hogy Bresci nem a maga kezdeményezéséből ölte meg Umberto, hanem a király összeesküvésnek lett az áldozata. A rendőrség eredményesen nyomoz s többeken kívül letartóztatta Ivreában Lanner anarkistát, a ki — úgy látszik — Bresci főlberelte. Bresci pörét Milanóban fogják tárgyalni.

A meggyilkolt király holttestét vasárnap Rómába szállítják s a temetés valószínűleg jövő szerdán lesz a Pantheonban, nagy gyászpompá közt.

Az igazságügyminiszter számos szenátorral és prefektussal érkezett Monzába. Minthogy a milánói államügyész súlyosan megbetegedett, az igazságügyminiszter a gyilkos elleni vizsgálat vezetésével a római ügyészt bízta meg. A vizsgálatot Milanóban fogják tovább vezetni, minthogy a gyilkost a múlt éjjel Milanóba hozták. Az átszállítás minden incidens nélkül ment végbe. Katonáság távol tartotta a közönséget a monzai fogháztól.

A milánói esküdtszék előtt megindítandó pert gyorsan fogják keresztülvinni. A törvényszék egy elnökből, két bíróból és az ügyészből fog állni.

Az egész olasz rendőrség lázas tevékenységet folytat, hogy Brescinek kétségtelenül létező, de eddig még ismeretlen bűntársait kipuhatólja. Leginkább Brescinek azt a barátját keresik, a ki még az utóbbi napokban a gyilkossal együtt volt és a merénylet elkövetéséig közelében maradt. — Tegnap megállapították, hogy mindkét monzai időzések alatt többször egy tejesarnokban megfordultak. Még vasárnap délelőtt is megjelent mindkettő a tejesarnokban, fél 6 órakor este pedig csak az ismeretlen egyedül jelent meg ott. Fagyaltot evett és csakhamar távozott. A tejesarnok birtokosának állítása szerint Bresci barátjával idegen nyelven, valószínűleg angolul beszélgetett.

napi mondást sajtolt ki, de jobb lett volna, ha ezt se mondja. Aztán eltávozott.

Rózsika igen soká nem birt gondolkozni. Éreje elhagyta, szinte az élet is elszállott ifju testéből.

Hát ez a szerelem, ez a fiatalság, ez az a boldogság?

A szerelem hazugság; a fiatalság csábító esalétek; a boldogság? az nincs sehol.

Szerencsétlen naiv gyermek, téged is törébe ejtett az élet, azután agyonzuzott és eldobott, mint annyi más gyermeket.

De hát ha minden csak hazugság, ha minden örömmek csak keserűség és fájdalom az alja, mit ér akkor az élet!

Már most szempillái félig le vannak esukódva, keble nehezen piheg, arca viasz-sápadt; szája tárva-nyitva, mintha a gyilkos illatból minél többet akarna leszívni.

Azután megenyhül és föllángol a lelke; arcvonásait magasztos derű önti el, úgy érzi, mintha valami lágy zenét hallana; a rózsalevelek mennyei harmóniában csengnek-bongnak.

A szoba biborfényben ragyog; teste megrázkódik, száraz ajkai megmozdulnak.

A leánya halk, gyermeki hangon sutogja:

— Pierre!... Pierre!... Szeretlek!... Várj meg engem!

És szerelmes fiatal lelke egy sóhajtaban mindörökké elszáll. A rózsák is így él és úgy tűnik el a föld színéről.

Tegnap este Milanóba számos külföldi rendőrügynök érkezett.

Eddig itteni anarkisták lakásán két házkutatást tartottak, de nem találtak semmi gyanús irományokat. — Milanóban eddig nyolcz embert tartóztattak le, köztük Carlo Colombot, a kinek lakásán egy Cabatro nevű anarkistát is találtak, a ki csak az imént ült le egy másfélévi fogházbüntetését. Ezt is letartóztatták. Azt is megállapították, hogy Bresci még egy nappal a gyilkosság elkövetése előtt egy nővel nyitott kocsiiban kocsikázott a monzai parkban.

A lapok jelentése szerint, nagy jelentőséget tulajdonítanak Lanner anarkista Ivreában történt letartóztatásának. Híre jár, hogy Lanner szilárdul eltökélte, hogy Umberto királyt megöli és ha a monzai merénylet meghiusult volna, a legközelebbi alkalommal, az ivreai jubileumi ünnepségnél, melyre a királyi párt odavárták, megkísérelte volna a merényletet.

Az orvosok kijelentették, hogy a holttestet nem balzsamozzák be addig, míg az új király Monzába nem érkezett. A holttest feloszlása nagyon előrehaladt, miért is csak annak konzerválását fogják végrehajtani. A temetés Rómában lesz a Pantheonban nagy katonai pompával.

Boldizsárék zsurján.

Irta: *Mendelényi Béla.*

A hó enyhén szitált; de hogy lehult, nyomban tócsává is alakult. Zuzmarás, esipós volt a levegő; ködöt lehelt minden járókelő. Nem sétálásra termelt idő az ilyen. Minden teremtet lélek önként hálát rebeg, mikor száraz helyiség alá kerül ilyenkor.

Ezek különben azon pillanatok az ember életében, mikor ki-ki tűnődve keresi, vajjon hol és hova is ígérkezett látogatóba. S lám, manap nem is igen sokáig kell keresnünk, kivált ha nőtlenek vagyunk.

Volt ugyan némi köze a bohémeknek is ahhoz, hogy délután hat óra tájban behatoltam olyan helyre, ahol még eddig nem láttam: ám a hó megátalkodottan szitált még mindig és immár kásává sűrült, kegyetlenül puha, csuszamlós kásává. Merőben lehetetlenség vala immár utczán maradnom.

Ennyi minden fogott közre abban, hogy hirtelen megállottam egy csöpp utcában; itt is pedig egy pötty kis házikó előtt.

A pötty házikó sárga volt. Sárga, mint minden ilyenféle apró vidéki kalyiba. A kapu fölött bádög tábla himbálódott. A táblán arany pereczek, továbbá kilik hirdetések a ház rejtelseit.

Itt pék lakik, de Boldizsárék wigwamja is itt kell, hogy legyen.

Csakugyan, a kapubejárás alatt, mindjárt balra, barna ajtó volt, a mely mögül vidám kacagás hallatszott.

Semmiféle ajtóra szögezett névjegy, avagy Isten hozott — a lábtörő nem bizonykodhatott volna jobban a mellett, hogy az én népem lakik ez ajtón belül.

Ez erős hitben kopogtam az ajtón. Enyhén háromszor. Lám mindjárt ki is nyílt. Én pedig szörnyen ünnepélyes arcczal leszereltem a fejemet, mert immár a kölcsönös üdvözlések fontos pillanata elérkezett.

A kit üdvözlőm kellett volna, a művelt társalgó szabványai szerint, előttem állott ugyan, de így, a mint az asztali lámpa élénken megvilágította mosolygós arcát, nevető szeméit és aranyzóke haját, hát semmiképen nem provokálta a szertartásos momentumokat.

— Nagyságos assz...

— No, most kell jönni, csacsi?

— Csinos pipa vagy te is, hallod-e!

Ez utóbbi — kétségkívül hízog — mondást Boldizsár hallatta. Boldizsár a pózna-hosszu, seprű bajszu Boldizsár. Különbösen mosolygott és rettenetes hosszú karjaival átnyalábol.

Jól sikerült gentleman ilyen esetben, legalább is zavarba esnék. Én nem estem zavarba.

Gondolják meg, hogy a csöpp asszonyka ezuttal a ház korlátlan urnője gyanánt szerepelt ellenben Boldizsár, mint a ház korlátlan ura tetszelgett előttem.

Igy tehát megszeppenve, beléptem a wigwamba.

Ez alatt csajbókos kis szoba értendő. — Aféle, széle-hossza négy lépés teremóriás, a melyben három szál ember már sokadalmat jelent. Ám megfontolandó itt is, hogy tengersok butorzat és apróság hemzsegett az édes kis zugban.

Az első negyedóra csakis azzal telt el, hogy a ház asszonya apróra bebizonyította, — két csókolni való szoba révén, — hogy tulajdonképen fenomenális rendezői talentum. A második negyedórát pediglen az töltötte be, hogy kideríté előttem is azon tételes sarkigazságot, hogy az igazán házias jellegű uri asszonyok sleppes pongyolában érik el a szini hatás netovábbját: továbbá, hogy Boldizsárnál kiálthatatlanabb ember széles ez Európában nincsen.

Nem tudom, sőt még csak nem is sejttem, hogy mit cselekszik ily esetben a smart-gentleman. Én, részemről megszeppenve, leültem az egyik puffra és összetett kezekkel kértem a szigorú asszonyságot, hogy szólaltassa meg ozimbalmát. Ez hatott. Im, a közjogi vita kettészakadt; a helyett azonban megzendült a czimbalom és sűrűn egymásután szálltak-szálltak szét a busongó, meg vidám magyar nóták.

Mi azután, már mint a ház ura és én, valamiképen a sarokba dugván a lámpát, összebujtunk és hallgattunk, hallgattunk, mert hát sokszor ódesebben esik a hallgatás, mint a fülemile dala.

Igy, a mint oldalról néztem a csöpp, kis asszonyt, hirtelen odaképzelttem őt leányságába. Micsoda hatalmas, életerős jukker leány volt ez az asszony, ezelőtt vagy fél évvel! Micsoda rengeteg bátorsága és micsoda merész ideái voltak! No, no! Szinte elszédültem, hogy mindez eszembe botlott. Nem birt vele senki, senki. Ha valaki megfutotta a vőlegénység kálváriáját, hát Boldizsár bizvást.

És most, most. Ugyan hova lett az az akaratos, daczos, büszke leány?

Hová ám. Egy szelid, édes asszonykát láttam, meg egy rémitősen komoly embert. De makraucos leányalakot, azt sehol.

Mig én így eltűnődve töprengtem ott, az alacsony puffon, hát a ház ura, meg az asszony szép csendesén becipeltek egy tenyérnyi asztalkát holmi teákkal és egyebekkel.

Immáron hangos teázás kezdődött.

Ilyen tájban ugyan fivo of clock — teát kap az ember. Ám Boldizsárék wigwamjában külön szokások honosok. Mondom, hangos volt a tea. Mert a két emberpár unos-untalan egymásra licitált, meg mindig egymás szavába vágott, meg szörnyen összepörölt lépten nyomon.

Középeurópai fogalmak szerint ilyenkor a jól nevelt férfiú előhivalkodik órájával, rettenetes sürgős okok folytán való elrohanást rendez és szívből örvend, mikor kinn a kapu előtt gratulálhat önmagának a sikeres meglepésért. Én ellenben merő érdeklődéssel szemléltem azt a csókolni való verekedést, a lelkemet pedig hovatovább behálózta az elégtelenség derűje.

Mert micsoda fényes dolog az, mikor az ember manap ilyen házastársakra is akad. Noha az igazi boldogság is fölöttébb ritka ám.

Hanem azt is tökéletesen figyelmen kívül felejtettem, hogy a művelt nyugateurópai legfőbb másfél óráig időzik — vendégképen — valahol. Mi pedig öreg éjfélig elterefeltünk.

Tudja a manó, a levegőben lehetett valami, valami szokatlan, valami édes, valami, a mi úgy marasztott.

Még mikor a bucsuzkodásra fordult a dolog

még akkor is kétszer indultam utnak, háromszor visszatérve, mert teljes tudatában voltam annak, hogy mily édes fészekből jutok a vad, rideg utcára.

Mert hogy a roppantul szertartásos bucsukézsókok elkövetkeztek, a hosszú Boldizsár pedig bucsu fejében megölelt, megropogtatván osontjaimat, de becukván mögöttem a kaput. — Ime tisztára éreztem, hogy a mi aglegényi szabadságunk és kiváltságaink egész Eiffel-tornya nem ér sokkal többet egy ütötaplónál.

Hiszen minden frázis, de minden ahhoz a hibetellen tavaszhoz képest, a mi ebben a wigwamban virít.

A hó pedig egyre szitált. Mind sűrűbben. Az uteza néma volt, sötét. Kicsit derült, csak néhol; talán annak a szinarany emberpárnak a boldogságából vittem ki én is egy önként reámtévedt sugarat, hogy világítsak vele talán aglegényi utaimon, ezzel a szentjános bogárforma fénynyel.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 3.

Most már minden hirtelensége mellett is, szinte bizonyosnak kell tartanunk a követek életbenléteét. Abban a nagy chaosban, mely most a Sárga folyó melletti nagy birodalom kebelében forrong, igazán bajos kellő tájékozódást szerezni, hogy mit tartson az ember hihetőnek.

De most már talán a hatalmak is hirtelt adnak a szállongó hírek és a követek életbenléte gyorsabb erkifejtésre ösztönzi őket, hogy mielőbb Peking ellen induljanak és kimentesék a követeket onnan, a kik ha élnek is, bizonyára nem valami rózsás napokat jegyezhetnek fel.

A hatalmaknak ez elhatározása nagy hirtelenséggel történt. Még arra sem érték rá, hogy tisztába jöjjenek a főparancsnokság kérdésével, mely pedig az egyöntetű eljárásra való tekintettel, nagyon is kívánatos lett volna.

E miatt már az első lépésnél megtörtént a különválás, mert Amerika és Anglia Wolseley angol tábornok közös vezérlete alatt indult el, míg a többi hatalmak külön parancsnok vezérletével igyekeznek Peking falai alá jutni.

Míg a hatalmak nemsokára megkezdhetik akeziójukat a forrongó kínai csapatok ellen, a kínaiak sem maradnak télenül. A Junglu és Tungfuziang csapatából való katonák megerősítik az ostromlott hely körül levő torlaszokat. A eszásári csapatok nagyrésze pedig elhagyja Pekinget, hogy az ostromló sereggel a falakon kívül álljon szembe.

Az oroszok külön háboruja folyvást tart Mandzsuriában, de felette lassan halad előre. Zepolszki vezérkari százados átkelt ugyan az Amur folyón és két ágyut el is vett a kínaiaktól. E körülmény azonban egy lépéssel sem vitte előbbre az oroszok ügyét, mert a kínai csapatok erősen állják helyüket.

A világháboruba különben szétugraszto bomba gyanánt csapott be az olasz király meggyilkolása. Az olasz hadsereg most a gyászos esemény lesújtó hatása alatt áll és nem tudható előre, hogy a trónváltás nem fog-e előre nem látható meglepetéseket tartalmazni.

Ha a követek élnek, megmenteni őket erkölcsi felelősséggel járó kötelesség, melyet a hatalmaknak nem szabad többé apróbb nézeteltérések miatt késleltetni, sőt egyesült erővel oda kell működniük, hogy a Kína zsarnok keze alatt szenvedő európaiak megszabaduljanak a kegyetlen kéz súlyos nyomása alul.

Ez a teendő most minden más érdeket kell, hogy háttérbe szorítson.

HIREK.

— A bűnügyi osztály vezetője szabadságon. Vég h Gyula t. b. főkapitány, a rendőrség bűnügyi osztályának vezetője, négy heti szabadságidőre elutazott. Távollétében a bűnügyi osztály vezetését Szentpétery Ferenc rendőrkapitány teljesíti.

— Vasuti szerencsétlenség Nagyváradon. A nagyvárad közúti vasut vonalán ma nagy szerencsétlenség történt. A várad-velencei állomásról jövő személyvonat a kanyarulatnál beleütközött az állomás felé haladó tehervonatba. A két lokomotív megrongálódott. A tehervonaton levő Boez Jenő máv. tisztviselő az összeütközés pillanatában leugrott és lábát törte. A személyvonat utasai közül Bartha László rendőr két bordáját törte. Batori Imréné, egy pék felesége szintén megsebesült. A kár jelentékeny. A vizsgálat megindult.

— A magyar papir védőjegye. A közoktatási miniszter tudvalevőleg meghagyta az iskolai hatóságoknak, hogy csupán olyan iskolai füzeteket, irkákat és iskolaszereket használtassanak, melyek magyar készítmények. E rendelkezésből kifolyólag a kereskedelmi miniszter felhívta az összes magyar papírgyárakat, hogy rendes és állandó gyári jegyeket alkalmazzanak gyártmányaikra s minden cikkküket lássák el védőjeggyel; a miniszter gondoskodni fog róla, hogy külföldi gyárak ne utánozhassák a védőjegyeket. Nehogy azonban a papírgyárak visszaéljenek ezzel az alkalommal s a papírneműek árát nagyon felemeljék, a kereskedelmi miniszter időről-időre összehasonlító adatokat fog szerezni a külföldi gyárak áráiról, a közoktatásügyi miniszter pedig a hazai árukról fog információkat szerezni fél-évenként.

— A rejtelmes öngyilkos. Szegedről a következő tudósítást kaptuk: Ma délelőtt a Tisza-szállodában egy előkelő külsejű fiatal uri ember, aki lehetett vagy huszonnyolc esztendő, agyonlőtte magát. A rendőrségnek Molnár György budapesti kereskedelmi utazó aláírással levelet hagyott, melyben azt kéri, hogy a nála talált czimnélküli levélborítékot ne bontsák fel, hanem szívére helyezve vele temessék el. E levélborítékot a rendőrség felbontotta s egy szép női arcképet és egy női hajfürtöt találtak benne. — A Molnár György nevet az öngyilkos, mint levelében állítja, álnévül használta, hogy hozzátartozóit meg ne lelhessek. Ugy sejtik, hogy az ismeretlen öngyilkos volt huszártiszt, férje egy szép művésznőnek. Hogy miből sejtik ezt, arról nem szól a híradás.

— Megkerültek a tyuktolvajok. A külsőségekben régóta panasz tárgyát képezi, hogy a tyukokat lopkodják. Papp Istvánné is tegnap tett jelentést, hogy 19 tyukját ellopták. Körner esendőrbiros megejtette a nyomozást s még tegnap kézrekerítette a tyukokat — a tolvajokkal együtt. Az elloptott tyukokból 16 darabot Nagy Imréné kofasszonytól talált meg. A tolvajokat pedig Csokay János és Benke Mihály személyében kézrekerítette. A tolvajok beismerték tettüket. Ok loptak — Nagy Imréné pedig a piaczen értékesítette a lopott tyukokat.

— Megszűnt a nagytrafik. Augusztus elsejével — mint már megirtuk — megszűnt a nagytrafik és a kereskedők augusztus 1-je óta dohány és szivaráru szükségleteiket közvetlenül a dohányraktárnál szerzik be. Mint értesülünk, ugy a közönség, mint maga a hivatal eleinte kissé nehézségekkel küzd a forgalom lebonyolítása körül, mert hiszen mindkét fél új intézménnyel áll szemközt, melyben sok jártasságot kell szerezni. Mindamellett a dohányraktárnak az a szakosztálya, mely a megszűnt nagytrafikot pótolja, augusztus elsején — jóllehet 8000 korona árukészletet

vittek el s mintegy 85 rendelést elégitett ki — dicséretes pontossággal és elég gyorsan elégitette ki a feleket.

— Öngyilkossági kísérlet rummal. Nagyon megsajnálhatta hadgyakorlatra bevont bakáját Nuszlies Mari szakácsnő, mert azóta nem talált nyugodalmat. Az epekedés óráiban eszébe jutott, hogy jobb is lesz meghalni, mint tovább húzni az élet kegyetlenül zörgő szekerét. A gondolatot tett követte. A theához vásárolt félliteres rumot titkon elrejtette és este fenéki kiitta. Gazdasszonya ugy találta elterülve a földön. Orvost hozattak, a ki aztán konstátálta, hogy a szép szakácsnő ugy be van rugva, mint egy öreg ágyu. Ma reggel életre is ébredt az öngyilkosjelölt, hanem még mindig bódul a feje a bevett italtól.

— Botrány a temetésen. Tóth Ferenc helybeli lakosnak meghalt a gyermeke s hogy az ebből keletkezett fájdalmat enyhítse, jól bepálinkázott a temetés előtt. Mikor aztán a diákok odaértek a halottas házhoz, Tóth Ferenc uram rájuk támadt, mert azok a nap heve elől egyik fa árnyékába állottak. A részeg ember szitkozódott a kellemetlen titulákat vagdalt a diákok fejéhez, kik aztán bejelentették érte. Tóth uramat bizonyára példás büntetés fogja érni a vakmerőségeért.

— Oratolvaj. Az Árpád-téren egy Bodnár Gábor nevű napszámos ember órát árult. Gloez József meg is vette volna tőle, de csak ugy, ha az adás-vevés egy rendőr előtt történék meg. El is indultak a poszton álló rendőrhöz, de utközben Bodnár megugrott, mert félt a következményektől. A rendőr azonban elfogta a futó tolvajt és a bűnügyi osztályhoz származtatta.

— A cséplőgépek áldozata. Egy 11 éves kis leány szerencsétlenségéről értesítnek bennünket Érkeserü községből. Ugyanis Lengyel Károly ottani gazdaembernek Teréz nevű kis leánya tegnapelőtt oly közel talált minni az apja tulajdonát képező cséplőgéphez, mikor épen működésben volt, hogy balkezét és ballábát elkapta s eltörte. A szerencsétlenül járt kis leányt tegnap haldokolva vitték be Nagyváradra a biharmegyei közkórházba, hol rögtön orvosi kezelés alá vették. Állapota nagyon súlyos. A vizsgálatot megindították.

— Gyilkos villám. Fűrészben a napokban nagy zivatar vonult keresztül, tarkítva gyakori villámcsapással. A zivatar alatt Sandrovicz János volt kösségi bíró a feleségével, a menyével és nyolcz éves unokájával az udvaron tartózkodott, mikor hirtelen a villám lecsapott a ház udvarára, még pedig olyan végzetesen, hogy három emberéletet oltott ki. Sandroviczné, a menyét és nyolcz éves kis unokáját ugyanis agyonvágta, míg a távolabb álló gazdát csak földhöz ütötte. Mikor az eszméletét veszített gazda magához tért, nagynehezen oda vánszorogott szeretteihez s élesztgetni próbálta őket. De hiábavalóan bizonyult igyekezete, azok többé nem adtak életjelt, mert a villám egy pillanat alatt kioltotta életüket.

— Birtokmegosztás Debreczenben. A Magyar Gazdaszövetség által kiadott folyóirat, a „Magyar Gazdák Szemléje” júli havi számában minket, debreczenieket közvetlen közelről érdeklő hosszabb tanulmány közlése indult meg. E tanulmány szerzője Zoltai Lajos városi segédlevéltárnok, lapunknak is dolgozótársa, aki e munkájában széleskörű levéltári kutatások s a kataszteri birtokivék áttekintése alapján azt tárgyalja, hogy miképen alakultak ki Debreczenben századok során a magánjogi természetű birtokok a közvagyonból, miképen oszlik meg ez idő szerint a földbirtok a tulajdonosok között, az 50 holdnál nagyobb kiterjedésű birtokoknál tekintettel lévén a tulajdonosok foglalkozására és vallására is; továbbá mily mértékben terjeszkedtek az idegenek, különösen a balmaz-ujvárosiak a debreczeni határon. Végül a földmivelésügyi

kormány által kiadott „A Magyar Szent Korona Országai Mezőgazdasági Statisztikája” felhasználásával összehasonlítja a tanulmány hazánk kiválólag mezőgazdasággal foglalkozó öt nagy városának, Debreczennek, Szegednek, Szabadkának, Hódmező-Vásárhelynek és Kecskemétnek mezőgazdasági viszonyait feltüntető adatokat. Mi is bátran idézhetjük a Magyar Gazdák Szemléje szerkesztőjének, Bernáth Istvánnak a tanulmányra írott bírálatát: „A dolgozat érdekes betekintést enged Debreczen belső életébe és sok tanúságot nyújt. Ugyanazért a Magyar Gazdák Szemléjét, mely máskor is közölt Zoltaitól Debreczenre vonatkozó gazdaságtörténelmi cikket, szívesen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Megrendelhető e kitűnően szerkesztett s mindig tartalmas folyóirat Budapest, Baross utca 10. sz. a. Előfizetési ára egy évre 12 korona. Egyes szám 1 korona 20 fillér.

— **Népitélet.** Kegyetlen módon állott bosszút Bukin község lakossága egy fiatal gépészen, a kit szerencsétlenségük okozójának tartottak. A múlt hó 31-én Bukin község szériuskertjében tűz ütött ki, mely az ott összehordva volt gabonát teljesen elhamvasztotta. A tüzet a eséplőgépből kihullott szikrák idézték elő s oly rohamosan terjedt szét, hogy az oltásról szó sem lehetett. A lakosság, mikor a tüzet észrevette, jajveszékelve futott a tüzhöz s látva, hogy gabonájukat nem lehet megmenteni, bosszuját Lami József gépészen töltötte ki, a kit bedobtak egy égő kazalba. Néhány ember rögtön kirántotta ugyan a szerencsétlen gépészt a tüzből, de már ekkor szemei kiégtek s a teste is összeégett úgy annyira, hogy pár perc múlva iszonyu kínok között meghalt. A gépész halálának okozóit, névszerint: Bugarszki Balint, Ridl József, Ploss Jakab, Schuller Ádám, Kovács Gábor és Méhes Vince bukini lakosokat elfogták és bekisérték a járásbíróshoz.

— **Ruha az erdőben.** Bihardíószegen az erdőben tegnap viradóra egy teljes öltözetre bukkant a esendőrörjárát. Az öltözék minden darabja kifogástalan, sőt új. De kétségkívül meg volt állapítható a ruha gyűrött voltából, hogy kemény dulakodás után vették le a gazdájáról. A színhelyen egyéb nyomot nem láttak. Nem lehetetlen azonban, hogy gonosz büntényről van szó.

— **Szell Kálmán „pártfogoltja”** Vakmerő visszaélést követett el egy volt vidéki jegyző Szell Kálmán miniszterelnök nevével, hogy állást szerezzen magának. Ifj Sárközy Pál a monori járás főszolgabírája múlt hónap végén egy hivatalos ajánlott levelet kapott Rátótról. A levél borítéka, valamint a bent levő levele a „M. Kir. Belügyminiszteriumtól” nyomtatott című állott. A levél tartalma pedig a következő volt:

Főszolgabíró ur! Tudomásomra jutott, hogy Kis-Pesten a jegyzői teendőket ideiglenesen a gyömrői jegyző látja el. — Minthogy e két község ügyeit a fennálló nagy távolság miatt egy jegyző alig képes ellátni, a kispesti jegyzői teendők vezetésére ajánlom Fixmer Ferencz okleveles jegyzőt. Minthogy tudomásom van arról is, hogy a kispesti jegyzői állás rövid idő alatt üresedésbe jön, elvárom a főszolgabíró urtól és a szolgabíró uraktól, hogy pártfogoltam érdekében mindezt el fog követni. Eljárásának eredményéről jelentést nem kívánok. Szell.

Ez a levél tartalma. Sárközy főszolgabíró, a mikor ezt a levelet megkapta, hirtelenében nem tudta, hogy mitévő legyen. A mint ezen tündődött, bekopogtat hozzá egy elegáns megjelenésű uri ember, a ki magát Fixmer Ferencznek mutatta be. A főszolgabíró a magas helyről ajánlott uri embert a legnagyobb előzékenységgel fogadta s kijelentette, hogy augusztus 1-én fog intézkedni a kispesti jegyzőség átadására. Az idegen távozása után a főszolgabíró tényleg meg is tette a kellő intézkedést a kispesti jegyzőség átadására. Nagy volt azonban a főszolgabíró meglepetése, a mikor másnap azt a táviratot kapta a főispántól,

hogy az egéző levél hamisítvány, az eddig tett intézkedéseket szüntesse be s a levelet a borítékkal együtt terjeszse fel a főispánhoz. A főszolgabíró eleget tett a főispáni rendeletnek s most mindenfelé keresik Fixmer Ferenczet, a kit a főszolgabíró augusztus 1-őre rendelt magához. A hamisító azonban rosszat sejtett és nem jelentkezett. Az ügy most a belügyminiszteriumban van, a hoi Kaffka miniszteri tanácsosnak adták ki a vizsgálat kerestülvitelére céljából.

— **Megugrott vevő.** Csökmön nemrégiben lovat vett Kocsis Jánosnétól egy Szigethy Ferdinánd nevű uri ember, foglalt adott s a lovat elvitte, állítólag Kisujszállásra. A ló árát azonban, holmi 110 koronát, elfeledte megfizetni. Hogy azután utána tudakozdottak, kiült, hogy nincs Kisujszálláson Szigethy ur, de nem is volt. Most nyomozzák.

— **Ángelotti családi mulatója** naponként állandó érdeklődés mellett tart előadást. A változatos műsor, a folyton érkező új tagok csak fokozzák a közönség érdeklődését. Különösen Roland kedvenc kuplói tetszenek, továbbá a Luri-Luri ördög csoport, Dousek testvérek akrobaták, Göndör kanász nótái. A tegnapi előadásra a 48-as hozvédek is meg voltak hiva, s pompásan mulattak. Pár nap múlva „az emberek a holdban” című arnyékképesoport jön!

— **Kamarai közlemények.** A m. kir. kassai III-ik honvéderületi parancsnokság az alább megnevezett állomásokon elhelyezett honvédcsoportok élelemszükségleteinek biztosítása tekintetéből pályázatot hirdet. A biztosítási tárgyalás tartatik: augusztus 2-án Kassán; Kassa, Eperjes, Igló és Nyiregyháza számára. 6-án Miskolcra; Miskolc, Eger, S.-A-Ujhely számára. 10-én Munkácsra; Munkács és Ungvár számára. 14-én Szatmáron; Szatmár, M.-Sziget és Nagy-Károly állomások számára.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége tudatja, miszerint a kaposvári nevelő tápintézetnél szükséges ruhaneműk és egyéb szállítására f. év augusztus 7-én nyilvános árlejtés tartatik.

A jászberényi kir. járásbírósnál a szükséges tüzelőanyag, kőolaj, szappan és oltatlan mész szállítására f. év augusztus 12-iki lejáratnál nyilvános árlejtés tartatik.

A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság tudatja, hogy a következő építési munkálatokra van pályázat hirdetve:

I. A szentgotthárdi gyárnál egy raktár épület 87 347 kor. 84 fill., továbbá egy II. számú melléképület 21,109 kor. 52 fill. összköltséggel.

II. A szomolnoki gyárnál egy I. sz. gyártási raktár 51,658 kor. 93 fill. összköltséggel.

III. A h.-dorogi dohánybevéltónál dohánylevél raktár 49,199 kor. 43 fillér összköltséggel.

IV. A nyiregyházi bevéltónál dohánylevélraktár 45,184 kor. 30 fill. összköltséggel, a nyirbátori bevéltónál dohánylevélraktár 50,271 kor. költséggel.

Továbbá kisebb terjedelmű építési munkálatok Nagy-Károlyban, Selmecezen, Szegeden és V.-Neményben.

A pályázati feltételek kamaránknál megtekinthetők.

— **A szerccsenek kongresszusa.** Londonban közelebb érdekes kongresszus nyílik meg: a neve első nemzetközi szerccsen-kongresszus, vagy panafrikai kongresszia.

A kongresszus három napig fog tartani. London utcáin már is hemzseg a sok szerccsen, de kívülök tömérdek részt-

vevő is érkezett a világ minden részéből. A kongresszus célja az, hogy a szerccsenek visszanyerjék teljes politikai és polgári jogukat, hogy követeljék maguk részére is az egyenlőséget és testvériséget, szóval, hogy tiltakozzanak a jogfosztás és elnyomás ellen. De főzéljük a rabszolgaság teljes megszüntetése, mert ez még az Antillákon, Natálban, Rhodésiában és majdnem egész Dél-Afrikában divik, a mi szegénye a huszadik századnak. — A szerccsenek külön törvényt kérnek Angliától, mely őket megvédje és hogy a gyarmati parlamentek ne rendelkezessenek velük. A dologban az a legkülönösebb, hogy a szerccsenek épen Meneliket választották meg a kongresszus díszelnökévé, aki pedig velük szemben a legborzalmasabb kegyetlenkedéseket követte el. Valahány háboruban mohammedán szerccsent ejtett foglyul, levágatta a kezüket vagy lábukat.

— **A ki olcsón akar venni bőrből** pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétatot, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szípkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

A szerb király házassága.

Belgrád, aug. 3. Sándor szerb király házasságához Loubet elnök elküldte meleg gratulációját.

Az interparlamentáris tagok fogadása.

Páris, augusztus 3. A Párisba érkezett interparlamentáris tagokat Loubet elnök fogadta. Apponyival sokáig beszélt.

A monzai gyilkosság.

Milanó, aug. 3. Eddig harminczkétezer részvételtávirat érkezett.

Róma, aug. 3. Azt a politikai végrendeletet, melyet állítólag Umberto hagyott volna hátra, sehol sem találják.

A délafrikai háboru.

London, augusztus 3. A Daily Telegraphnak jelentik Fokvárosból, hogy Pretóriában Angliából származó fontos iratokat találtak, melyek erősen kompromittálnak néhány parlamenti tagot és más politikusokat, kik a burokat bántották. Machadorpot a burok kiürítették.

Merénylet a persa sah ellen.

Páris, aug. 3. A sah tegnap délután ide visszaérkezett. Mihelyt megjött, Loubet elnök meglátogatta.

Villern rendőrfelügyelő a sah ellen elkövetett merényletre vonatkozólag azt vallja, hogy látta azt az embert, ki törrel támadt a sahra, hogy türelmetlenül várakozott s lábaival dobantva mondá:

— Ej, beh soká jön!

Szláv képviselők sztrájkja.

Capod'Istria, augusztus 3. A tartomány-gyűlés mai ülésén megint nem jelentek meg a szláv képviselők. A tartományi főnök felolvasta a trienti olasz konzulnak a

tartománygyűlés részvényilatkozatára küldött köszönő táviratát. Scampichio és társai meginterpellálták a kormányt a Piccolo című lap elkobzása dolgában. A lapot azért kobozták el, mert közölte a triezzi reichsrathi képviselők és a haladópart részvét táviratait.

Sipidó ellen.

London, augusztus 3. Az alsóházban Balfons kijelentette, hogy az angol kormány közölte a belga kormányval, hogy a Sipidó elleni per eredményében az igazságszolgáltatásnak súlyos, szerencsétlen ballépését látja (Tetszés) és hogy sajnálattal és meglepetéssel értesült arról, hogy a belga kormány semmiféle intézkedést nem tett arra nézve, hogy Sipidót kezében tartsa, míg nem történt elhatározás az iránt, hogy mi történjék tekintettel a bíróság ítéletére. A belga kormány erre eddig nem válaszolt.

A nő sz repe az ősmagyaroknál.

Nemzetünk ködbevesző, mesés multjáról érdekes tanulmányt olvassunk az Uj Magyar Szemle füzében. Pauler Gyula írta meg benne a magyar nemzet első szereplésének történetét. Érdekes a tanulmánynek ez a része:

A családi életben a leánynak nagy volt a szabadsága; járt-kelt, mulatott barátjaival; ügyessé, bátorrá, önállóvá lett a tulajdonsága, bár a házasság már nagyon korlátolta, rányomta a családi életre bélyegét.

A leányt a férfi már — úgy látszik — nem rabolta, mint az őskorban, hanem vette s azzal a feleség mintegy a család tulajdonává lett. Azért ha a férj meghalt, az özvegynek sógorához vagy valamely más roknonhoz kellett nőül mennie.

Az asszony volt a háznak munkás szelleme. Míg a férfi, ha künn nem járt az erdőn, mezőn, a nyáj körül, vadászaton vagy hadi kalandon, csak hevert, kumiszt — erjedt lötejet — addogált, beszélgetett, énekeket hallgatott régi hősök vitézi tetteiről s legfeljebb mulatságból birkózott, futtatott.

Az asszony fejt, télen vaját, sajtot készített, halat, húst szárított, bőrt cserzett és ruhát varrt.

A szomszéd rokonépek analógiájából következtetve, lehetett a magyaroknál is a poligámiának itt-ott egy esete: de hogy általánosabbá, institutívva nem fejlődött, sőt még észrevehető nyoma sem maradt, annak főokát a magyar asszony jellemében látom, aki ha nem is tudta férjét mindig minden kiesapongástól, félrelépéstől visszatartani: mindig volt oly szép, oly okos, oly erős, hogy nem egykönnyen osztá meg, sőt meg tudta tartani uralmát a házi tűzhely körül.

A magyar ember, vagy baskir, aki, hogy külsejéről is mondjunk valamit, szakállát nyírta, mint mai napig, kiválóan katonára volt; szeretett verekedni s azért hol egyik, hol másik szomszédjára ütött, rabolta és vitte el tőle, amire szüksége volt. Fegyverül szolgált íjj, nyíl, — melyet maga készített s amelyből puzdrájában rendszeren ötven darab volt — dárda, vagy dsida, egy-élű, egyenes, végén kissé görbe kard és szomszédjai úgy ismerték, „mint a legveszedelmesebbet, legerősebbet, legvakmerőbbet“ a „török“ népek között.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi miniszter az alvételadások ellen. A kereskedelmi miniszter az iparkihágási ügyek felülbíráásával oly újítást hozott be, amely a kereskedők körében általános örömet fog okozni. Az iparkihágásnak minden igyekezete nem volt elég ugyanis arra, hogy a kereskedők egy

részét a törvényben meg nem engedett hamis végeladások és mindenféle olesó alkalmi elárúsítások rendezésétől visszariassza. — Ezek az üzlettulajdonosok a gyors és rövid időn elérhető nagyobb haszon kedvéért olesó plakátokon hirdetnek mindenféle, hihetetlenül olesó alkalmi eladásokat és az üzlet állítólagos fölösztatása érdekében rendezett bámulatos olesó occassiókat, a nélkül, hogy ehhez a törvényszabta iparkihágási engedélyt megszerezzék. Ezek az alkalmi eladások a közönség beesapásán kívül a többi tisztességes üzletembereket is károsítják. A hatóságok az ilyen engedély nélküli alkalmi elárúsítások rendező üzlettulajdonosok ellen eddig is mindenkor megindították a megtorló eljárást, tömeges és gyors eladásra ingerlő módon való elárúsítás ezimén, az iparkihágási törvény 1884. évi XVII. törvényezikre alapján, azonban ennek nem igen volt fogantatja. Az üzlettulajdonost ugyanis a legrosszabb esetben is 100—200 forint pénzbüntetéssel sújtották, a mit az könnyűszerrel fedezhetett a hirtelenében összeharócsolt busás bevételekből, ha csak addigra, míg az iparkihágási ügy a három fórumot megjárta, már boltostul együtt régen Ungon-Berken túl nem járt. A kereskedőnek még abban az esetben is, ha a pénzbüntetést behajtják rajta, csak nyeresége marad, mivel ha az iparkihágásban előírt engedélyt kikérte volna, nemcsak aránylag elég magas engedélydíjat is kellett volna fizetnie, hanem a tiszta bevételének 10 százalékát is közszélokra kellene átengednie. A kereskedelmi miniszter ujabban minden egyes ilyen konkrét esetben — a mikor az efféle kihágási ügy a benyújtott föllebbezések következtében harmadfoku elbírálás ezéljából eléje kerül — kimondja, hogy a megbüntetett üzlettulajdonos köteles az iparkihágási törvény 51. §-ában előírt engedelemdíjat utólagosan megfizetni s az alkalmi eladás ideje alatt a könnyveiből kimutatható bevételeinek 10 százalékát az iparkihágásnak beszolgáltatni.

Királygyilkosok büntetése régen.

Umberto király gyilkosa épen úgy megmenekül a hóhér elől, mint Erzsébet királyné asszonyunk gyilkosa, Luccheni Olaszország ugyanis, mint Svájc, eltörölte a halálbüntetést s a monzai gyilkos büntetése életfogytig tartó szabadságvesztés lesz. De bármily módon súlyosbítták is ezt a büntetést, valóságos kegyelemszámba mehet a régi királygyilkosok büntetése mellett.

Régente, különösen Franciaországban, oly borzalmas módon végezték ki a királygyilkosokat, hogy a halál, mely véget vetett rettenetes kinjaiknak, valóságos megváltás volt számukra.

A krónikások rémregénybe illő dolgokat mesélnek Ravailles és Damions kivégzéséről. Az előbbi szegény iskolamester volt s az anarkista-mozgalmak francia uttörői annyira megzavarták a fejét, hogy 1610 május 14-én meggyilkolta IV. Henrik francia királyt. Mielőtt halálra ítélték, előbb mindenféle kínzással rá akarták venni, hogy árulja el büntársait. A gyilkos azonban emberfeletti erővel tűrte a kínzást s nem árulta el ezimboráit. Kimondották rá ezután a halálos ítéletet, mely úgy szólt, hogy lovakkal elevenen szét kell szaggatni a testét. E rettenetes büntetést a párisi Grève-téren hajtották végre rajta. Körülbelül egy óráig tartott a szenvedése. — Damienst, egy parlamenti tanácsos szolgáját, ki 1757 január 5-én megrohanta és törével megsebesítette XV. Lajos királyt, hasonló módon végezték ki.

Erről a kivégzésről borzalmas részleteket mesél feljegyzéseiben egy szemtanú, Croy herezeg.

Damienst — ugymond — 1757 március 28-án a hóhérok kezébe adták, hogy kivégzése előtt kinezák meg. A hóhérok tüzes csipőfogókkal tépdesték a bust a testről, seibebe azután megolvasztott olmot és forró olajat öntöttek. Egész délelőtt tartott ez a kínzás. Délután három órakor a Grève-

térre vitték a merénylőt, ki jól tudta, mi várakozik rá, de azért legkisebb félelmet sem mutatott, csak abbéli óhaját fejezte ki a papok előtt, hogy bár csak hamarosan végeznének vele a hóhérok.

A tér közepén egy emelvény állott, erre vezették fel az elítéltet. Hat hóhér rohant rá most; megláncolták, hogy mozogni sem tudott, azután jobb karját oda kötötték egy serpenyő fölé, melyben kénkö égett. Vértagyasztó jajgatásban tört ki a szerencsétlen, mikor a tűz lassan égetni kezdte. Utoljára egészen megszenesedett a karja. A bakók ezután egy-egy lószerszájához kötötték az elítélt lábait és karjait. A lovakat, melyek az emelvény négy sarkánál állottak, a bírák intésére megriasztották most, hogy teljes erejükből húzzák négy irányban a szerencsétlent, ki rettenetes kínjában őrjöngő gyanánt ordított. De a lovak nem bírták széjjelszaggatni a testét. Egy óránál tovább tartott ez a kínzás, míg végre maguk a bírák is megsokalták és parancsot adtak a bakóknak, hogy az elítélt karjait és lábait fűrészeljék meg, hogy a lovak könnyebben szaggathassák szét. Még két lovat fogtak ezután a négy mellé és az elítéltnek egymásután szakadt ki most az egyik karja, majd a lába, végre csak a törzse maradt meg. Csak ekkor szállt el belőle a lélek, addig folyton eszméletlenül volt, de egyre halkabb lett a jajgatása. Kínjai között folyton esőkolgatta az elébe tartott fessületet. Végül a fejét is levágták s a csonka törzsöt máglyán égették el.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Az angolok és a víz. Az angolok a szó szoros értelmében imádják a vizet s igen nehezen nélkülözik a mindennapi fürdőt. — Egy angol lap szerint egy gazdag britnek Derbyshireban birtoka van, a hol hajnali négy órától hat óráig szokott hideg vízben úlni. Aztán megreggelizvén, egy órára hideg zuhany alá áll. Séta és ebéd következik. Két órakor az angol ur délutáni álmát aluszsa — fürdő kádban. Vacsora után is fürdik. A szó szoros értelmében életének felét vízben tölti. A feleségét is ily életmódra akarta kényszeríteni, a minek — válság lett a vége. Egy yorkshirei víz-tisztelő a gyermekeit napjában hat órán át fürösztli és usztatja: reggel víznak és versenyt futnak, flanel-nadrágot viselnek és télen is csak alsó kabátban járnak. Egy agglégény jóformán az egész napot náddal benőtt sekély vízben tölti. Ha kijön a vízből, parafából készült matracra fekszik és inasa addig olvassa neki az újságot, míg el nem alszik. Egy ismertebb angol író minden szabad idejét vízben tölti. Ha ír, lába térdig egy mozgatható vitzartályban van. Egy londoni színművész, a ki álmatlanságban szenved, néha huszonnégy órán át mosakodik és dörzsöli magát; ezalatt nem eszik, csak bort iszik és dohányzik. Azt állítja, hogy a hidegvíz megmentette elméjét és életét.

* Kutya-macska barátság. Egy francia természetrajzi folyóiratban a következő esetet beszéli el egy megfigyelő: Egy macska kölykeit elpusztították. A macska fia eltűnésén nyugtalankodott s egész nap kereste őket, végre kemény és tejtől duzzadó emlőkkel visszatért a háza. Alig hogy belépett, egy fiatal kutyának hizelegni kezdett, a melyet anyja nemrég elhagyott. A macska a kutyakölyökhöz hozzádörgölődött, nyávogott s végre az asztal alá ment és lefeküdt. A kutya követte, melléje feküdt és elkezdett emlőjéből szopni. A macska egészen boldognak látszott, elannyira, hogy dorombolni kezdett. Erre mind a ketten elaludtak; a macska egyik lábát azonközben fogadott fiának a nyaka köré is fonta. Ugyanez még a következő napokon is folytatódott.

* A papagály és a villamos vasút. Lipesében közelebb nagy bajt okozott egy papagály. Egy olyan házban él ez a derék

madár, a mely előt villamos vasuti állomás van. A minap a papagály azt kiáltotta, hogy „mehet”. Épen ott állt egy kocsis. A kocsivezető azt hitte, hogy a kalauz kiáltott és utnak indította a kocsit. Egy korosabb hölgy, a ki épen felszállóban volt, lebukott a lépcsőről és súlyos sérüléseket szenvedett.

RÖPPENTYÜK.

* **Vigasztalás** Háziasszony: Rózsi, hiszen a borjusültet annyira elégette, hogy meg sem ehetjük.

Szakácsnő: Persze, persze, nagygos asszony! Ilyen szerencsétlenség! De vigasztalódjék, mert a sültet már amugy is annyira elsőttem, hogy a megevésére gondolni sem lehetett volna.

* **A mintakereskedő.** Könyvkereskedő, a ki éj idején üzletében tetten éri a betörőt: Futni engedem, fiatal ember, azonban figyelmeztetem, hogy nagyon életveszélyes pályát választott magának. Vegye meg legalább a büntetőtörvénykönyvet.

* **Modern házasság.** Özvegyasszony a barát-nőjéhez: Házasságunk megboldogult férjemmel tulajdonképen egész boldog volt, legföljebb már egy kicsit hosszú.

* **Feltalálta magát.** Tanár: Miféle szerzés az, a mit már fél óra óta hallok?

Tanuló: Bocsanat, tanár ur, a bajuszom serkedezik.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

56.

Itt megállott s rendbeszedte magát, hogy minél kevesebb holmi gátolja a leszállásban, haját pedig csomóba csavarintotta. Azután a kötelet dereka köré kötötte, a puskát és kést pedig vállára vetette.

A két legnagyobb száraz gallyat meggyujtva, a szikla hasadékába dugta, hogy fénye levilágítsa a mélységbe, egy csomó gallyat meggyujtatlanul, egyet pedig meggyujtva ledobott a kutba.

Az égő gally varakozása ellenére sem aludt ki, mert a mint lenézett, százötven lábnyi mélységben, vagy tán még lejjebb, látta, a mint szikrái fénylenek a sötét-ségben.

Elkészülvén előkészületeivel, nem maradt más hátra, mint hogy leszálljon s felkeresse a vizet.

A mint meglátta, hogy mily nagy mélységben szikrásik a tűz s mily keskenyek a csuszamlós sziklában vágott rovátkák, pillanatig habozó tekintettel állott meg. Meggondolva azonban, hogy ha még tovább áll így, a rettenetes utójára egészen erőt vesz rajta, letérdelt, kezével megfogta a szikla szélét s lábát tapogatózva eresztette le a kut szélén, míg csak az első fokot meg nem találta. Erre a lábára nehezédvén a másikkal a második fokra lépett, mely körülbelül tizennyolcz hüvelykkel alantabb, tiz hüvelykkel pedig balra volt az elsőnél.

A rovátkok ugyanis zseguagos irányban voltak bevágva: az 1-es számú a 3-as, a 2-es a 4-es felé és így tovább.

Most érkezett el a leszállásnak egyik legnehezebb és legborzasztóbb pontjához, mert lehetetlen volt elérni a 3-as számú rovátkát a nélkül, hogy a kut szélét el ne bocsássa, viszont az 1-es számúban sem fogózkodhatott meg, a míg lábát nem tette a 4-esre.

Nem volt más választása, minthogy fellében egyensúlyozza magát, tenyerét a falhoz szoritva, lecsuszta, míg csak lába a 4-es számú, ujjai pedig az 1-es számú rovátkát el nem érték.

Ilyenformán, mint valami légy a szik-

lához tapadva, a 3-as számúba fogózkodott kezével, lábával pedig az 5-ös után nyúlt. Szorongásában azonban tul nyujtotta lábát a czélon s mikor vissza akarta rántani, majdnem elvesztette az egyensúlyt.

Oly rettentő félelem fogta el, hogy szivében megfagyott a vér, de nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem arczát a sziklára fektetve, kétségbeesett erőfeszítést tett s a másik pillanatban ujra előbbi helyén volt. Innen kezdve a leszállás már könnyebb lett, mert nem volt más teendője, mint hogy kezével egyik rovátká után a másikba kapaszkodjék s jól eszében tartsa, milyen irányban kell lábával a következő fokot keresnie.

A sötétség maga, a mennyre akadályozta, annyira előnyűl is szolgált, mert legalább lehetlenné tette, hogy a hely borzalmassága erőt vegyen rajta.

Mire a lefelé való utnak harmadrészt megtette, bátorsága ujra visszatért szivébe s az egyedüli, a mitől félt az volt, hogy a fokok közül egynehány talán kitorhetett. — Szerencsére nem volt így, bár az egyik annyira meg volt már kopva, hogy lába lecsuszott róla s egy vagy két másodperc tartamig csak kezein csüngött. Összeszedvén azonban magát, fokról-fokra tovább hágtott lefelé, míg végre elérte az akna fenekét.

Miután egy perzig megpihent, hogy kifújja magát, felkutatott egy száraz aloe ágat s meggyujtotta annak az ágnak paraszánál, melyet égve dobott volt le.

Legelső dolga volt körülnézni s látta, hogy egy természetből alkotott s terjedelmes, de nem nagyon magas üregben van, melynek szintje menetelesen haladt lefelé, de hogy meddig, azt nem láthatta. A földre szegezte szemeit s rövid kutatás után fellelte az ösvényt, melyet a régiek lába vajt a talajba, de mely most már a portól és homoktól félig el volt lepve. Egyenes irányban haladt ez az ösvény a barlangon át s ötven lépésnyire vagy tán tovább is haladt rajta, fafákláját egyik kezében, a másikban pedig néhány tartalékul szolgáló száraz ágat tartva.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előre haladásával osecsemőt, gyermeket és felnőtöt egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifus óvszer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűgyszó és a szomjat o illapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Varga Pál czimbalomgyártónál
a ki
czimbalmot
vesz

ingyen fog megtanulni czimbalmozni

a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül s a ki egy bétén csak egy órát is áldozhat reá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-
utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes vagy árjegyzéket
czimbalmokról ingyen küldök.

EBESEN

egy 70 holdas

tanya

gazdasági épületekkel

eladó.

Értekezhetni:

Verbőczy-utca 10. sz. alatt.

GYERTYÁNLIGET

a legszebb, legégszesebb klimatikus erdő — hegyi — gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet Máramarosmegyében.

Évad: Május—Október.

Augusztus 15-től kezdve

50%-al olcsóbb.

Fölvilágosítást ad és prospektust bérmentve küld

a fürdőigazgatóság.

**Naplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárató könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek**

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés
Kossuth-utca 13.

KÖNYVKÖTÉSZEZET. * PAPIRKERESKEDÉS.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészi kivitelű diszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, cím-
lők, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, díszes
bizonyítványok, havi és évi értesítők,
jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk,
a készleten nem levőt pedig — bármily
mennyiségben — a legrövidebb idő alatt
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos fű-
zetekben, szerződések kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, színlapok,
programok, belépti jegyek, díszes táncz-
rendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatú finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan fel-
szerelt könyvkötészet és diszmű-intézet,
elvéllalja gyors, olcsó és izléses elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Díszes tánczrendek

Emlékkönyvek,
Albumok,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek
megfelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz- és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá
dusan felszerelt papírgyári raktárunkat, mindennemű irodai-, csomagoló-, levélpapírok beszer-
zésére, továbbá iskolai írkák és füzetek, tollak, tollszárak, teljes irodai és iskolai berendezésekre.

A Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal
hirdetéseket feltűnő és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállítva mindamellert más
kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.